

BIULETYN
SĄDU NAJWYŻSZEGO
nr 11/2021

z dnia 22 grudnia 2021 r.

Spis treści

	Str.
PYTANIA PRAWNE DO IZBY CYWILNEJ.....	3
UCHWAŁY IZBY CYWILNEJ	8
PYTANIA PRAWNE DO IZBY KARNEJ.....	11
UCHWAŁY IZBY KARNEJ.....	13
PYTANIA PRAWNE DO IZBY PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH.....	15

PYTANIA PRAWNE DO IZBY CYWILNEJ

III CZP 73/21

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Katowicach przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy art. 15zsz¹ ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych w brzmieniu ustalonym ustawą z 28 maja 2021 r., o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2021.1090) zmieniający skład sądu rozpoznającego sprawę z trzech sędziów na skład jednego sędziego oraz upoważniający prezesa sądu do zarządzenia rozpoznania sprawy w dotychczasowym składzie, ma zastosowanie do spraw wszczętych przed wejściem w życie tej ustawy i co do których wyznaczony już został skład trzech sędziów?”

III CZP 74/21

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Warszawie VII Wydział Gospodarczy i Własności Intelektualnej przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy w przypadku, w którym naruszenie zakazu konkurencji, o którym jest mowa art. 56 § 2 k.s.h., polega na podjęciu powtarzających się zachowań, roszczenia współnika przewidziane w art. 57 § 1 k.s.h. przedawniają się bezwzględnie z upływem

sześciu miesięcy od dnia, gdy wszyscy pozostali wspólnicy dowiedzieli się o naruszeniu zakazu konkurencji (art. 57 § 2 k.s.h.), także w odniesieniu do zachowań, które miały miejsce w okresie późniejszym?”

III CZP 75/21

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Warszawie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy, rozpoznając powództwo o ustalenie nieistnienia uchwały wspólnoty mieszkaniowej, sąd jest związany ustaleniami dotyczącymi jej istnienia zawartymi w prawomocnym orzeczeniu oddalającym powództwo o uchylenie tej uchwały?”

III CZP 76/21

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Poznaniu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy samo wprowadzenie obszaru ograniczonego użytkowania z uwagi na niemożność zachowania standardów ochrony środowiska przed hałasem w związku z funkcjonowaniem lotniska (art. 135 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, Dz.U.2020.1219 ze zm.) może być uznane za ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości, stanowiące samodzielną i wystarczającą podstawę powstania roszczenia odszkodowawczego z tytułu obniżenia wartości nieruchomości, przysługującego na podstawie art. 129 ust. 2 Prawa ochrony środowiska;

czy też za „ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości” w rozumieniu przepisu art. 129 ust. 2 Prawa

ochrony środowiska mogą być uznane wyłącznie szczegółowe postanowienia aktu ustanawiającego obszar ograniczonego użytkowania, w postaci enumeratywnie wymienionych tam nakazów, zakazów i zaleceń skierowanych do właścicieli nieruchomości (art. 135 ust. 3a Prawa ochrony środowiska)?”

III CZP 77/21

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Poznaniu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy samo wprowadzenie obszaru ograniczonego użytkowania z uwagi na niemożność zachowania standardów ochrony środowiska przed hałasem w związku z funkcjonowaniem lotniska (art. 135 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, Dz.U.2020.1219 ze zm.) może być uznane za ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości, stanowiące samodzielną i wystarczającą podstawę powstania roszczenia odszkodowawczego z tytułu obniżenia wartości nieruchomości, przysługującego na podstawie art. 129 ust. 2 Prawa ochrony środowiska;

czy też za „ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości” w rozumieniu przepisu art. 129 ust. 2 Prawa ochrony środowiska mogą być uznane wyłącznie szczegółowe postanowienia aktu ustanawiającego obszar ograniczonego użytkowania, w postaci enumeratywnie wymienionych tam nakazów, zakazów i zaleceń skierowanych do właścicieli nieruchomości (art. 135 ust. 3a Prawa ochrony środowiska)?”

III CZP 78/21

Pytanie prawne składu sądu Apelacyjnego w Katowicach przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy art. 112 ust. 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (jedn. tekst: Dz. U. z 2020 r., poz. 755 ze zm.) uchyla obowiązek wezwania do uiszczenia opłaty od apelacji wniesionej przez radcę prawnego w wysokości stałej lub stosunkowej, obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu zaskarżenia w terminie tygodniowym pod rygorem jej odrzucenia (art. 373 § 1 w związku z art. 130 § 1 k.p.c.), w razie doręczenia stronie postanowienia sądu drugiej instancji oddalającego jej wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych, jeżeli uprzednio takiego wezwania jej nie doręczono?”

III CZP 79/21

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Gdańsku przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„1. Czy stanowi podstawę wyłączenia sędziego w myśl art. 48 § 1 pkt 1 k.p.c. okoliczność, że sędzia ten zawarł z bankiem będącym stroną postępowania umowę o kredyt hipoteczny we frankach szwajcarskich (indeksowany bądź denominowany), a podstawą żądania strony postępowania jest ustalenie nieważności takiej umowy z bankiem;

w przypadku negatywnej odpowiedzi na pierwsze pytanie:

2. Czy stanowi podstawę wyłączenia w myśl art. 49 k.p.c. okoliczność, że sędzia ten zawarł z bankiem będącym stroną postępowania umowę o kredyt hipoteczny we frankach

szwajcarskich (indeksowany bądź denominowany), a podstawą żądania strony postępowania jest ustalenie nieważności takiej umowy z bankiem?”

UCHWAŁY IZBY CYWILNEJ

III CZP 69/20 – z dnia 9 listopada 2021 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Warszawie

Do rozpoznania zażalenia na zarządzenie przewodniczącego o zwrocie wniosku o udzielenie zabezpieczenia w sądzie pierwszej instancji, wniesionego po dniu 7 listopada 2019 r., właściwy jest sąd, w którym wydano zaskarżone zarządzenie (art. 741 § 2 k.p.c.).

III CZP 70/20 – z dnia 9 listopada 2021r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Krakowie

Dopuszczalna jest apelacja powoda od wyroku w części, w której oddalono jego żądanie główne w sytuacji, w której wyrok ten nie został zaskarżony w części uwzględniającej żądanie ewentualne.

III CZP 75/20 – z dnia 16 listopada 2021 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Krakowie:

„Czy w stanie prawnym wprowadzonym od dnia 7 listopada 2019 roku ustawą z dnia 4 lipca 2019 roku o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r., poz. 1496 z późn. zm.) sąd drugiej instancji rozpoznający środek odwoławczy w postaci zażalenia na orzeczenie wydane przez sąd pierwszej instancji w sprawie toczącej się w postępowaniu uproszczonym orzeka w składzie trzech sędziów, czy też w składzie jednego sędziego?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

III CZP 76/20 – z dnia 16 listopada 2021 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Krakowie

W stanie prawnym wprowadzonym od dnia 7 listopada 2019 r. ustawą z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2019 r., poz. 1496 z późn. zm.) sąd drugiej instancji rozpoznaje zażalenie na orzeczenie wydane przez sąd pierwszej instancji w sprawie toczącej się w postępowaniu uproszczonym w składzie jednego sędziego.

III CZP 77/20 – z dnia 18 listopada 2021 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej
we Wrocławiu

Uprawomocnienie się postanowienia o ogłoszeniu upadłości dłużnika (art. 146 ust. 1 zdanie drugie ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe, tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r., poz. 1228 ze zm.) nie jest przeszkodą do przysądzenia własności nieruchomości na rzecz nabywcy licytacyjnego, któremu prawomocnie udzielono przybicia przed ogłoszeniem upadłości dłużnika i który wykonał warunki licytacyjne (art. 998 § 1 k.p.c.).

III CZP 80/20 – z dnia 24 listopada 2021 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Warszawie

Na postanowienie referendarza sądowego o odmowie zwolnienia od opłaty od apelacji, wydane w sądzie drugiej instancji, przysługuje skarga.

III CZP 25/20 – z dnia 26 listopada 2021 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Sieradzu:

„Czy osobie bliskiej poszkodowanego, który na skutek czynu niedozwolonego doznał ciężkiego i trwałego rozstroju zdrowia przysługuje zadośćuczynienie na podstawie art. 448 k.c.?”

postanowiono umorzyć postępowanie.

III CZP 86/20 – z dnia 26 listopada 2021 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Warszawie

Zabezpieczenie roszczenia pieniężnego przez obciążenie nieruchomości obowiązanego hipoteką przymusową (art. 747 pkt 2 k.p.c.) upada w razie umorzenia postępowania egzekucyjnego wszczętego w celu wyegzekwowania zasądzonego świadczenia z tej nieruchomości z przyczyn określonych w art. 985 § 1 k.p.c., chyba że sąd postanowi inaczej.

PYTANIA PRAWNE DO IZBY KARNEJ

I KZP 15/21

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Łodzi przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Zwrócić się do Sądu Najwyższego o dokonanie wykładni art. 14fa ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 1842 z późniejszymi zmianami) dodanego przez art. 4 ustawy z dnia 20 kwietnia 2021 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych ustaw (Dz. U. poz. 1023) poprzez wskazanie w jakim składzie powinien orzekać na rozprawie apelacyjnej sąd odwoławczy w przypadku, gdy oskarżonemu w akcie oskarżenia zarzucono czyn zagrożony karą pozbawienia wolności, której górna granica nie przekracza 5 lat, natomiast sąd I instancji w jego miejsce przypisał mu czyn zagrożony karą pozbawienia wolności, której górna granica przekracza 5 lat?”

I KZP 16/21

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Szczecinie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy Fundusz Sprawiedliwości, działający na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 września 2017 r. w sprawie Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy

Postpenitencjarnej – Funduszu Sprawiedliwości (Dz. U. z 2017 r., poz. 1760), wydanego na podstawie art. 43 § 19 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy, w jej brzmieniu ustalonym ustawą z dnia 12 lipca 2017 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw, a obowiązującym od 12 sierpnia 2017 r., jest tożsamy z Funduszem Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, o którym mowa w art. 43a, art. 47 i art. 57a ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny?”

I KZP 17/21

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Krakowie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy w toku postępowania przygotowawczego w zakresie ujawnienia informacji stanowiących tajemnicę bankową dotyczącą banku mającego siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do wydania w trybie art. 589w § 1 i 5 k.p.k. Europejskiego Nakazu Dochodzeniowego właściwym jest prokurator czy sąd okręgowy?”

UCHWAŁY IZBY KARNEJ

I KZP 3/21 – z dnia 9 listopada 2021 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Rejonowego Katowice-Wschód w Katowicach

Zgromadzone na rachunku bankowym środki nie są dowodem rzeczowym, o którym mowa w art. 106a ust. 8 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r., poz. 1896, z późn. zm.).

I KZP 4/21 – z dnia 9 listopada 2021 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowy w Łomży:

„1. Czy «losowy charakter gry» oraz «element losowości» o jakich mowa w art. 2 ust. 3 i 5 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. Nr 201, poz. 1540 z późn. zm.) do których odsyła art. 107 § 1 ustawy z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (Dz. U. Nr 83, poz. 930 z późn. zm.) w zakresie w jakim penalizuje nielegalne urządzenie i prowadzenie gier hazardowych, oznacza nieprzewidywalność wyniku gry dla osoby korzystającej z takiego urządzenia bez względu na budowę automatu do gier w tym i programu sterującego takim urządzeniem?»;

2. Czy w przypadku stwierdzenia, że «element losowości» oraz «losowy charakter gry» w przepisach prawa i urządzeniach o których mowa w pkt 1 oznacza nieprzewidywalność wyniku gry dla grającego, wprowadzenie do takiego urządzenia możliwości pełnego sprawdzenia przez grającego wszystkich wyników

przyszłych gier w sytuacji kiedy może, ale nie musi skorzystać z takiej opcji oprogramowania, pozbawia gry na takich urządzeniach charakteru losowego znosząc w automatach także i element losowości w rozumieniu art. 2 ust. 3 i 5 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. Nr 201, poz. 1540 z późn. zm.) w zakresie znamion art. 107 § 1 Kodeksu karnego skarbowego?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

I KZP 5/21 – 9 listopada 2021 r. w składzie 7 sędziów na wniosek Prezesa Sądu Najwyższego

1. Nie popełnia przestępstwa z art. 233 § 1a k.k. świadek składający fałszywe zeznanie z obawy przed grożącą mu odpowiedzialnością karną, jeśli – realizując prawo do obrony – zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, nie wyczerpując jednocześnie swoim zachowaniem znamion czynu zabronionego określonego w innym przepisie ustawy.

2. Nadaje uchwale moc zasady prawnej.

I KZP 6/21 – 9 listopada 2021 r. w składzie 7 sędziów na wniosek Prezesa Sądu Najwyższego

Przepis art. 632 pkt 2 k.p.k., stosowany *per analogiam* do orzeczenia o prawnej niedopuszczalności wydania osoby ściganej, może stanowić podstawę do zasądzenia zwrotu wydatków poniesionych przez tę osobę w związku z ustanowieniem obrońcy.

PYTANIA PRAWNE DO IZBY PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

III UZP 11/21

Pytanie Sądu Apelacyjnego w Gdańsku przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy pobieranie emerytury z art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jedn. tekst: Dz. U. z 2021 r., poz. 291) wyłącza możliwość nabycia przez byłego pracownika kolejowego prawa do deputatu węglowego w formie ekwiwalentu pieniężnego, o którym mowa w art. 74 ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego «Polskie Koleje Państwowe» (jedn. tekst: z 2021 r., poz. 146) z uwagi na okoliczność, że przesłanką ustalenia prawa do tej emerytury jest wyłącznie osiągnięcie przez ubezpieczonego wieku emerytalnego?»

III UZP 12/21

Pytanie Sądu Apelacyjnego w Gdańsku przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy dopuszczalne jest zmniejszenie prawa do rolniczej renty rodzinnej w razie osiągnięcia przychodu z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego w kwocie przekraczającej 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, nie wyżej jednak niż 130%

tej kwoty – na podstawie art. 104 ust. 8 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r., poz. 291 ze zm.) w związku z art. 34 albo w związku z art. 52 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (jedn. tekst: Dz. U. z 2021 r., poz. 266 ze zm.)?”